

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۱۳
امتیازات کتاب حاضر.....	۱۵
۱. اطلاعات رشته‌های دبیرستان، دانشگاه، حوزه علمیه و تخصصی‌ها و مؤسسات آن.....	۱۵
۲. تست اصلاح‌شده رغبت‌سنج تحصیلی هالند و استرانگ.....	۱۶
۳. تست ۱۶ تیپ شخصیتی (MBTI) مخصوص انتخاب شغل.....	۱۸
بخش اول: به سوی انتخاب رشته و شغل	
فصل اول: عوامل مؤثر در انتخاب رشته تحصیلی.....	۲۱
۱. رغبت.....	۲۲
۲. شخصیت.....	۲۴
۳. توانایی ذهنی و استعداد.....	۲۶
۱. هوش کلامی - زبانی.....	۲۹
۲. هوش منطقی - ریاضی.....	۲۹
۳. هوش تصویری - فضایی.....	۳۰
۴. هوش موسیقایی.....	۳۱
۵. هوش بدنی - جنبشی.....	۳۲
۶. هوش میان‌فردی.....	۳۲
۷. هوش درون‌فردی.....	۳۳
۸. هوش طبیعت‌گرا.....	۳۴

۳۵.....	۴. توجه به واقعیت.....
۳۶.....	۵. اشتغال.....
۳۷.....	۶. عوامل محیطی.....
۳۹.....	۷. وظیفه عقلی و شرعی و اجتماعی.....
۴۱.....	فصل دوم: مشکلات انتخاب رشته و شغل و راه حل آن ها
۴۲.....	۱. بی‌تصمیمی یا انتخاب مشکوک.....
۴۴.....	۲. انتخاب نامعقول.....
۴۵.....	۳. تردید بین چند رشته مشابه.....
۴۵.....	۴. وابستگی.....
۴۶.....	۵. دلهره.....
۴۹.....	فصل سوم: مهارت‌های حل مسأله در انتخاب رشته و شغل
۵۰.....	۱. اتخاذ نگرش حل مسأله.....
۵۰.....	(۱) کم شدن مشکل در صورت حل‌نشدن کامل آن.....
۵۰.....	(۲) کمتر شدن عوارض ناشی از مشکل.....
۵۱.....	(۳) محدود نبودن راه‌حل‌ها به دانسته‌های اولیه ما.....
۵۱.....	(۴) طول‌کشیدن حل مشکل در صورت حل‌نشدن زودهنگام آن.....
۵۱.....	(۵) اندیشیدن به پیامدهای مثبت حاصل از حل مسأله.....
۵۱.....	۲. شناسایی مسأله.....
۵۱.....	(۱) تعریف کامل و روشن مسأله.....
۵۲.....	(۲) تفکیک عینی اجزای مسأله.....
۵۲.....	(۳) تفکیک مسأله از مسائل دیگر.....
۵۳.....	(۴) تطبیق مسأله با واقعیت زندگی.....
۵۳.....	۳. تهیه فهرست راه‌حل‌های مسأله.....
۵۳.....	(۱) نوشتن راه‌حل‌ها با بارش فکری.....
۵۳.....	(۲) ارزیابی‌نکردن راه‌حل‌های به‌نظرآمده در این مرحله.....
۵۳.....	(۳) بهتر بودن راه‌حل‌های ناآشنا.....
۵۴.....	(۴) بیشتر بودن راه‌حل‌ها.....
۵۴.....	(۵) پیوند راه‌حل‌ها به یکدیگر.....
۵۷.....	۴. ارزیابی گزینه‌ها.....
۵۹.....	۵. انتخاب گزینه و تصمیم‌گیری.....
۵۹.....	۶. ارزیابی مجدد.....
۶۱.....	پیوست ۱: پرسش‌نامه رغبت‌سنج تحصیلی - شغلی هالند
۶۲.....	۱. فعالیت‌ها.....
۶۴.....	۲. تجربه‌ها.....

۶۷.....	۳. شغل‌ها
۷۰.....	۴. خودسنجی‌ها
۷۶.....	توصیفات مربوط به شش تیپ شخصیتی و رشته‌های متناسب آن‌ها
۷۸.....	۱. واقع‌گرا
۷۹.....	رشته‌های مناسب تیپ شخصیتی واقع‌گرا
۷۹.....	رشته‌های دبیرستان
۷۹.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۸۰.....	دانشگاه
۸۱.....	۲. جستجوگر
۸۲.....	رشته‌های مناسب شخصیت جستجوگر
۸۳.....	رشته‌های دبیرستان
۸۳.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۸۴.....	دانشگاه
۸۵.....	۳. خطر جو (متهور)
۸۶.....	رشته‌های مناسب تیپ شخصیت خطر جو
۸۶.....	رشته‌های دبیرستان
۸۶.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۸۷.....	دانشگاه
۸۹.....	۴. اجتماعی
۹۰.....	رشته‌های مناسب تیپ شخصیت اجتماعی
۹۰.....	رشته‌های دبیرستان
۹۰.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۹۱.....	دانشگاه
۹۳.....	۵. هنری
۹۴.....	رشته‌های مناسب تیپ شخصیتی هنری
۹۴.....	رشته‌های دبیرستان
۹۴.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۹۵.....	دانشگاه
۹۶.....	۶. قراردادی و سنتی
۹۷.....	رشته‌های مناسب تیپ شخصیتی قراردادی
۹۷.....	رشته‌های دبیرستان
۹۷.....	حوزه علمیه و تخصصی‌های آن
۹۸.....	دانشگاه
۱۰۱.....	پیوست ۲: پرسش‌نامه «رغبت‌سنج استرنگ»
۱۱۱.....	پیوست ۳: پرسش‌نامه «چهار بُعد تیپ شخصیتی»

۱. برون‌گرا (E) - درون‌گرا (I) ۱۱۲
۲. حسی (S) - شمی (N) ۱۱۶
۳. فکری (T) - احساسی (F) ۱۱۹
۴. داوری‌کننده (J) - ملاحظه‌کننده (P) ۱۲۱
- توضیحات شانزده تپ شخصیتی و شغل‌های متناسب آن‌ها ۱۲۷
۱. ENFJ (برون‌گرا، شمی، احساسی، داوری‌کننده) ۱۲۸
۲. INFJ (درون‌گرا، شمی، احساسی، داوری‌کننده) ۱۳۵
۳. ENFP (برون‌گرا، شمی، احساسی، ملاحظه‌کننده) ۱۴۱
۴. INFP (درون‌گرا، شمی، احساسی، ملاحظه‌کننده) ۱۴۸
۵. ENTJ (برون‌گرا، شمی، فکری، داوری‌کننده) ۱۵۴
۶. INTJ (درون‌گرا، شمی، فکری، داوری‌کننده) ۱۶۰
۷. ENTP (برون‌گرا، شمی، فکری، ملاحظه‌کننده) ۱۶۶
۸. INTP (درون‌گرا، شمی، فکری، ملاحظه‌کننده) ۱۷۱
۹. ESTJ (برون‌گرا، حسی، فکری، داوری‌کننده) ۱۷۷
۱۰. ISTJ (درون‌گرا، حسی، فکری، داوری‌کننده) ۱۸۳
۱۱. ESFJ (برون‌گرا، حسی، احساسی، داوری‌کننده) ۱۹۰
۱۳. ESTP (برون‌گرا، حسی، فکری، ملاحظه‌کننده) ۲۰۲
۱۴. ISTP (درون‌گرا، حسی، فکری، ملاحظه‌کننده) ۲۰۸
۱۵. ESFP (برون‌گرا، حسی، احساسی، ملاحظه‌کننده) ۲۱۳
۱۶. ISFP (درون‌گرا، حسی، احساسی، ملاحظه‌کننده) ۲۲۰
- پیوست ۴: پرسش‌نامه شخصیتی تیپ A و B ۲۲۷

بخش دوم: رشته‌های تحصیلی دبیرستان و دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و مؤسسات و مراکز آموزشی آن

- فصل چهارم: رشته‌های تحصیلی دبیرستان ۲۳۵
- الف. شاخه نظری ۲۳۶
۱. رشته ریاضی فیزیک ۲۳۶
۲. رشته علوم تجربی ۲۳۷
۳. رشته علوم انسانی ۲۳۷
۴. رشته علوم و معارف اسلامی ۲۳۸
- ب. شاخه فنی و حرفه‌ای ۲۳۸
- ج. شاخه کاردانش ۲۴۰
- تفاوت‌های شاخه فنی‌حرفه‌ای با شاخه کار و دانش ۲۴۱
- فصل پنجم: حوزه‌های علمیه ۲۴۳
- شرایط پذیرش حوزه‌های علمیه ۲۴۷

۲۴۷.....	سفیران هدایت.....
۲۵۴.....	حوزه‌های علمی خاوران.....
۲۵۵.....	(۱) دوره عمومی حضوری.....
۲۵۵.....	(۲) دوره عمومی غیرحضوری.....
۲۵۶.....	(۳) تکمیلی حضوری و غیرحضوری.....
۲۵۶.....	(۴) معارف اسلامی غیرحضوری.....
۲۵۸.....	(۵) دکتری.....
۲۵۹.....	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی حوزه‌های علمی.....
۲۵۹.....	۱. مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).....
۲۶۰.....	(۱) ادیان.....
۲۶۱.....	(۲) اقتصاد.....
۲۶۲.....	(۳) تاریخ.....
۲۶۳.....	(۴) جامعه‌شناسی.....
۲۶۴.....	(۵) حقوق.....
۲۶۵.....	(۶) روان‌شناسی.....
۲۶۶.....	(۷) علوم تربیتی.....
۲۶۷.....	(۸) علوم سیاسی.....
۲۶۸.....	(۹) تفسیر و علوم قرآنی.....
۲۶۸.....	(۱۰) فلسفه.....
۲۷۰.....	(۱۱) کلام.....
۲۷۰.....	(۱۲) مدیریت.....
۲۷۲.....	(۱۳) اخلاق.....
۲۷۳.....	آموزش نیمه حضوری مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).....
۲۷۴.....	۲. جامعه المصطفی العالمیة.....
	الف. برنامه‌های مصوب شورای آموزش جامعه المصطفی العالمیة و وزارت علوم تحقیقات و فناوری.....
۲۷۷.....	ب. برنامه‌های مصوب شورای آموزش جامعه المصطفی العالمیة.....
۲۸۴.....	مؤسسه آموزش عالی بنت الهدی.....
۲۸۶.....	۳. دانشگاه باقر العلوم (علیه‌السلام).....
۲۸۸.....	دانشکده‌های دانشگاه باقر العلوم:
۲۸۸.....	(۱) دانشکده علوم سیاسی.....
۲۸۸.....	(۲) دانشکده تاریخ اسلام.....
۲۸۹.....	(۳) دانشکده علوم اجتماعی.....
۲۸۹.....	(۴) دانشکده فلسفه و کلام اسلامی.....
۲۸۹.....	(۵) دانشکده مدرسی معارف اسلامی.....

۴. دانشگاه قرآن و حدیث ۲۹۰
۱. مقطع کارشناسی ۲۹۱
۲. مقطع کارشناسی ارشد ۲۹۱
۳. مقطع دکتری ۲۹۲
۵. تربیت مدرس ۲۹۲
۶. مرکز تحقیق و نشر اسراء ۲۹۲
- ۱) مؤسسه آموزش عالی حوزوی اسراء ۲۹۳
- ۲) مدرسه علمیه و مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام حسن عسکری (علیه السلام) ۲۹۳
۷. دانشگاه ادیان و مذاهب ۲۹۳
- ۱- دانشکده ادیان ۲۹۴
- ۲- دانشکده مذاهب اسلامی ۲۹۴
- ۳- دانشکده شیعه‌شناسی ۲۹۴
۸. دانشکده صدا و سیما ۲۹۴
۹. دانشگاه مفید ۲۹۵
۱۰. دانشگاه معارف اسلامی ۲۹۶
۱۱. مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام‌رضا (علیه السلام) ۲۹۷
۱۲. مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت ۲۹۸
۱. دانشکده اخلاق ۲۹۸
- ۱) اخلاق کاربردی ۲۹۸
- ۲) الهیات اخلاقی ۳۰۰
- ۳) تربیت اخلاقی ۳۰۰
۲. دانشکده تربیت ۳۰۱
- ۱) راهنمایی و مشاوره اسلامی ۳۰۱
- ۲) روان‌شناسی تربیتی ۳۰۲
- ۳) فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی ۳۰۲
۳. دانشکده روان‌شناسی اسلامی ۳۰۳
۴. دانشکده تربیت مربی ۳۰۴
۵. دانشکده عرفان ۳۰۴
۶. دانشکده مطالعات خانواده ۳۰۴
۱۳. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه ۳۰۵
۱. پژوهشکده علوم اجتماعی ۳۰۵
۲. پژوهشکده علوم رفتاری ۳۰۵
۳. پژوهشکده علوم اسلامی ۳۰۶
- مراکز تخصصی حوزه‌های علمیه ۳۰۹**
۱. تفسیر و علوم قرآنی ۳۱۰

۳۱۱	.....	۲. فلسفه اسلامی
۳۱۳	.....	۳. کلام اسلامی
۳۱۳	.....	فرق فلسفه و کلام
۳۱۵	.....	۴. تبلیغ
۳۱۶	.....	۵. حقوق و قضای اسلامی
۳۱۷	.....	۶. تخصصی «فقه»
۳۱۷	.....	(۱) مرکز تخصصی فقهی امام باقر (علیه السلام)
۳۲۲	.....	(۲) مرکز فقهی ائمه اطهار (علیهم السلام)
۳۲۴	.....	۷. مذاهب اسلامی
۳۲۵	.....	۸. مهدویت
۳۲۷	.....	۹. علوم حدیث
۳۲۸	.....	۱۰. نهج البلاغه
۳۲۸	.....	۱۱. شیعه‌شناسی
۳۲۹	.....	۱۲. مطالعات اسلامی
۳۳۱	.....	۱۳. امامت
۳۳۱	.....	۱۴. اخلاق اسلامی
۳۳۳	.....	۱۵. مرکز تخصصی فرق و ادیان
۳۳۴	.....	۱۶. مرکز تخصصی مشاوره اسلامی
۳۳۷	.....	فصل ششم: رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌ها
۳۳۸	.....	۱. گروه علوم انسانی
۳۴۰	.....	۲. گروه ریاضی و فنی
۳۴۲	.....	۳. گروه علوم تجربی
۳۴۴	.....	۴. گروه هنر
۳۴۵	.....	۵. گروه فنی و حرفه‌ای
۳۴۷	.....	۶. گروه زبان‌های خارجی
۳۴۷	.....	رشته‌های مراکز تربیت معلم (دانشگاه فرهنگیان)
۳۴۹	.....	منابع

پیش گفتار

شاید تاکنون با کلمه «انتخاب»^۱ زیاد روبرو شده‌اید. انتخاب‌های ما نقش مهمی در زندگی‌مان ایفا می‌کنند و برخی از آنها، همچون انتخاب دوست، رشته تحصیلی، شغل، و همسر در سال‌هایی صورت می‌گیرد که تجربه اندکی داریم. این در حالی است که بیشتر این انتخاب‌ها سرنوشت‌سازند و گاه خطا در آنها پیامدهای جبران‌ناپذیری در پی دارند. در برخی مواقع، به‌سبب تأثیر زیاد این انتخاب‌ها در زندگی، فکرکردن به آنها موجب ایجاد استرس^۲ بسیار شدید در فرد می‌شود. این فشارهای روانی، در مواقعی، از قدرت تصمیم‌گیری معقول می‌کاهند؛ از این‌رو برخی افراد به‌جای چاره‌جویی، موقعیت پیش‌آمده را برای مقابله با اضطراب^۳، انکار یا سرکوب کرده و مسأله و عوارض آنرا هم‌چنان باقی می‌گذارند؛ و در برابر، برخی دیگر حل مسأله را مهم قلمداد کرده، با مراجعه به مشاور و افراد آگاه، بهترین راه‌حل‌ها را می‌جویند.

ارائه اطلاعات و شناخت‌های لازم از سوی مشاور یا مطالعه خود فرد درباره آنها، افزون بر بالا بردن قدرت تصمیم‌گیری، موجب آرامش روانی خواهد شد.

یکی از این انتخاب‌های مهم در بین افرادی که خواهان ادامه تحصیل در مراکز مختلف دانشگاهی هستند، مسأله «انتخاب رشته» است. ارائه اطلاعات درباره این مسأله در ایران، که مشاوره با اهل خبره، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، ضرورت بیشتری دارد.

---

1. Selection.

2. Stress.

3. Anxiety.

گاه مشاهده می‌شود که دانشجویی پس از گذراندن چند ترم متوجه بی‌علاقگی خود به رشته تحصیلی اش می‌شود؛ حال آن‌که پیش از انتخاب رشته، حتی فهرست شغل‌های مرتبط با آن رشته را مشاهده نکرده است. در برخی موارد، افراد در مقطع کارشناسی ارشد تغییر رشته می‌دهند و در آن رشته جدید نیز با توجه به نگذردن پیش‌نیازهای لازم دچار مشکل می‌شوند. با این مقدمه به ضرورت این انتخاب و کسب مهارت‌های لازم در این زمینه پی می‌بریم.

این نوشتار که به «مهارت‌های انتخاب رشته و شغل» می‌پردازد، در تسهیل این انتخاب کمک شایانی خواهد کرد.

اگر می‌خواهید رشته تحصیلی مناسبی انتخاب کنید، با ما همراه باشید و تست‌ها و اطلاعات رشته‌های تحصیلی را که آمده است، مطالعه کنید.

از استاد بزرگوارم «آیت الله دکتر علی‌رضا اعرافی» و همسر محترم خانم «دکتر مریم مشهدی‌علی پور» و و حجج اسلام «محمد عالم‌زاده نوری»، «ابراهیم اخوی»، «رضا وظیفه‌مند» و «دکتر علی حسین پناه» و آقایان «مراد چوپانی»، «مصطفوی» و «عباس گیلکی» که از نظرات ارزشمندشان در تدوین این اثر بهره‌جسته‌ام، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

پیشاپیش از تمام صاحب‌نظران این عرصه که در جهت بهبود این اثر در چاپ‌های بعدی این‌جانب را یاری‌رسان خواهند بود، کمال تشکر را دارم.^۱

احمد امامی‌راد

دانش‌آموخته حوزه علمیه

کارشناسی ارشد «مشاوره و راهنمایی» و دانشجوی دکتری «فقه تربیتی»

زمستان ۱۳۹۲ خورشیدی

---

¹ Ahmademamimoshaver@Chmail.ir & Ahmademamimoshaver@Gmail.com